

Dato: 18. juni 2015

Tlf. dir.: 4477 2693

E-mail: cho@balk.dk

Kontakt: Camilla Hoelstad Holm

Notat

Notat om ændring af indsats for børn med overvægt – Lets Move

Baggrund

Fedme og overvægt blandt danske børn og unge er i dag et udbredt problem med alvorlige helbredsmæssige og psykosociale konsekvenser. Overvægt hæmmer blandt andet den motoriske udvikling og kan medføre livsstilssygdomme som fx type 2 diabetes, hjerte- og karsygdomme og sygdomme i bevægeapparatet. Udover de fysiologiske konsekvenser af fedme har mange overvægtige børn psykiske problemer i form af social isolation og lavt selvværd ofte på grund af mobning¹.

Da sundhedstilstanden i barndommen ofte videreføres til ungdoms- og voksenlivet, er der en stor chance for, at disse børn bliver behandlingskrævende i sundhedsvæsenet senere i livet. Der er derfor en stor gevinst både på individ- og samfundsmæssig plan ved tidlig opsporing og indsats for disse børn.

På denne baggrund blev Lets Move etableret i 2012 og har nu eksisteret i 3 år. Indsatsen er for børn med overvægt og deres familier. Det er et samarbejde mellem Sundhed og Forebyggelse, Sundhedsplejen, Ballerup Familiehus og motorikkonsulent fra inklusionsafsnittet. Der er løbende opsamlet erfaringer og afprøvet forskellige modeller for form og indhold af tilbuddene i indsatsen med henblik på at imødekomme målgruppens behov bedst muligt.

---

¹ Sundhedsstyrelsens hjemmeside, faktaark, 2012

I udgangen af 2014 er der startet en ny indsats på børnesundhedsområdet. Det er et partnerskabsprojekt mellem 4 idrætsforeninger, Ballerup Kommune og almen praksis. I indsatsen er der fokus på at øge det fysiske aktivitetsniveau og trivsel samt at forebygge udviklingen af overvægt, fx ved deltagelse i lokale idrætsforeningers tilbud og kommunale sundhedstilbud.

Partnerskabsprojektets navn er Børn og Unge i bevægelse, og denne benævnelse bliver brugt i resten notatet.

Indsatserne på børnesundhedsområdet er herved blevet styrket, og det har givet mulighed for at skærpe profilen i Lets Move, så tilbuddet bliver målrettet de svært overvægtige børn

På regionsplan oplever børneafdelinger på hospitalerne, blandt andet Herlev Hospital, et stigende antal henvisninger af overvægtige børn med symptomer på prædiabetes (forstadie til sukkersyge). Dette peger på et behov for identifikation af målgruppen for behandlingsindsatsen herunder tidlig opsporing og en adfærdsregulerende indsats, hvilket blandt andet de foreslåede ændringer af Lets Move imødekommer.

Nuværende indhold i Lets Move

Lets Move varer et skoleår med start i september og afslutning i løbet af foråret. Der er plads til 15 børn, som skal gå i 4. – 6. klasse. Barnet skal veje for meget eller have en skæv vægtudvikling og både barn og forældre skal være motiverede for livsstilsændringer. Henvisningen til indsatsen foregår via sundhedsplejersken på skolen, som vurderer om indsatsen er relevant for barnet, og om henvisningskriterierne er opfyldt.

Udover at sørge for rekruttering af børn, afholder sundhedsplejerskerne også samtaler med familierne, som en del af indsatsen. Sundhed og Forebyggelse koordinerer og varetager træningen, kostdelen (madlavning og vejledninger) og samarbejdet med idrætsforeningerne om prøvetimer. Motorikkonsulenten underviser 4 gange i træningsdelen i Sundhedshuset og er sparringspartner samt sørger for en evt. opfølgning i forhold til børnenes motoriske udvikling. Familiehuset medvirker til afholdelse af forældreworkshops og tilbyder individuelle forældresamtaler.

Det tværfaglige team i Lets Move består af skolesundhedsplejersker, motorikkonsulent, familiebehandler, klinisk diætist, studentermedhjælper og sundhedskoordinator.

Erfaringsopsamling

I Lets Move er der identificeret en lille gruppe af børn og familier med komplekse problemstillinger, som er svære at fastholde i indsatsen, hvilket kommer til udtryk ved mange udeblivelser, dalende motivation gennem forløbet og frafald. Flere af børnene har desuden svært ved at indgå i en gruppe sammen med andre børn.

For disse familier er årsagerne til overvægt multifaktorielle og ofte forankret i komplekse psykosociale og ressourcekrævende problemstillinger. De sociale omstændigheder gør det vanskeligt for forældrene at mobilisere de fornødne ressourcer og overskud til at støtte barnet hensigtsmæssigt samt til at arbejde med livsstilsændringer i forhold til kost og motion på trods af familiens motivation. I mange af disse familier er barnet svært overvægtig, fordi graden af overvægt hos barnet meget ofte afspejler familiens komplekse situation. Der er et stort behov for en indsats for disse familier,

og erfaringerne har vist, at Lets Move i sin nuværende form ikke er tilstrækkelig. Det skal dog nævnes, at der har været mange gode forløb i Lets Move, hvor børn og forældre har profiteret godt af indsatsen. En del af disse børn og familier vil fremover sandsynligvis indgå målgruppen for indsatsen Børn og Unge i bevægelse.

Forslag til ændringer fra august 2015 af indsatsen Lets Move

Indsatsen bliver målrettet børn med svær overvægt (fedme). Svær overvægt hos børn er defineret som et isoBMI > 30², hvilket er i overensstemmelse med retningslinjerne fra Sundhedsstyrelsen³.

Erfaringerne viser, at svær overvægt ofte følges med komplekse problemstillinger, hvor det er nødvendigt med en individuel og tværfaglig indsats.

Forløbet bliver derfor ændret fra at være gruppebaseret med et fast indhold til at være individuelt med et fleksibelt indhold. Det betyder blandt andet, at

- der kan være løbende optag frem for kun i starten af skoleåret som tidligere
- indsatsen ikke længere kun er for de 10-12-årige men for børn i alle aldre
- varigheden af hvert forløb kan tilpasses efter familiens behov
- indsatsen kan rumme børn med særlige behov som fx ADHD eller autisme.
- Antallet af samtaler under de forskellige tilbud kan variere alt efter familiens behov.

Desuden medfører ændringerne, at der bliver et klart skel i mellem målgruppen i Lets Move og Børn og Unge i Bevægelse.

Der bliver desuden mulighed for et forløb med flere individuelle samtaler end et forløb i Børn og Unge i Bevægelse, som kun har et mindre omfang af individuelle samtaler til rådighed. Børn og Unge i Bevægelse har desuden fokus på tidlig opsporing af fysisk inaktivitet og brobygning til idrætsforeninger, og er rettet mod en bredere og mindre ressourcekrævende målgruppe end målgruppen i Lets Move.

Fysisk inaktive børn med skæv vægtudvikling eller overvægt (isoBMI < 30) henvises til partnerskabsprojektet. Børn uden komplekse problemstillinger med et isoBMI > 30 vil også kunne indgå i Lets Move, idet forløbet bliver tilrettelagt ud fra barnets behov.

Henvisning

Alle medarbejdere, der arbejder med børn i Ballerup Kommune kan informere om indsatsen og i dialog med familien rette henvendelse til sundhedsplejersken på barnets skole om deltagelse.

Organisering

Der udpeges en tovholder for koordineringen, opfølgningen og indsatsen omkring barnet. Denne tovholder kan være barnets

---

² IsoBMI er et mål for overvægt hos børn. Det defineres af IOTF (International Obesity Task Force). Målet svarer til BMI (body mass index) men er tilpasset til børn og unge. isoBMI 25 svarer til overvægt og isoBMI 30 svarer til fedme hos børn.

³ Sundhedsstyrelsens udgivelse "Opsporing af overvægt og indsats for børn og unge i skolealderen".

skolesundhedsplejerske, men det kan også være en sagsbehandler eller familiebehandler alt efter barnets problemstillinger. Denne organisering er med til at sikre koordineringen af indsatser for barnet/familien mellem afdelinger i kommunen.

Ud fra en vurdering af forældrenes motivation, barnets trivsel generelt og familiens situation, ressourcer og udfordringer fastlægger tovholderen strategien for indsatsen. Herunder hvordan forældrene inddrages bedst muligt, hvor indsatsen skal starte, hvordan barnet inddrages bedst muligt og hvilke samarbejdspartnere, der skal aktiveres og hvornår. På denne måde er alle kommunens tilbud i spil fx også skilsmissegrupper på skolerne og forebyggende socialrådgiver. Målet er, at det bliver så relevant og meningsgivende som muligt for den enkelte familie.

Sundhedskoordinatoren i afdelingen for Sundhed og Forebyggelse vil i samråd med teamet i Lets Move være samarbejdspartner i forhold til indsatser på kostområdet, prøvetimer i idrætsforeninger, betaling af kontingent i idrætsforeninger og supplerende tilbud i regi af Børn og Unge i Bevægelse.

Familiehuset og inklusionsafsnittet vil fortsat være en del af indsatsen i forhold til tilbud og indsatser under Center for Børne- og Unge rådgivningen.

Eksempler på mulige tilbud indenfor indsatsen efter afdækning af familiens behov:

- Familiesamtaler med sundhedsplejerske og evt. familiebehandler
- Individuelle forældresamtaler ved familiebehandler fra Familiehuset
- Individuel kostvejledning ved klinisk diætist
- Idræt og bevægelse på hold i Måløv Idrætsforening
- Prøvetimer i idrætsforeninger
- Vejledning ved motorikkonsulent

Budget

Finansieringen af Lets Move er opdelt på følgende måde:

1. fra egen ramme hos henholdsvis Sundhedsplejen, Sundhed og Forebyggelse samt Center for Børne- og Ungerådgivningen herunder Familiehuset og inklusionsafsnittet.
2. en bevilling på i alt 340.000 kr. i perioden august 2015 – juni 2018 fra puljen sundhedspolitiske initiativer, svarende til 105.000 kr. i hvert af skoleårene 2015/16, 2016/17 og 2017/18 og en post til kompetenceudvikling på tværs på 25.000 kr.

Budgettet er uddybet i skemaet på næste side.

Budget for indsats for børn med svær overvægt pr. år ved 10 børn					
	Konfrontationstid	Opfølgning/forberedelse	Tværfaglige koordineringsmøder	Timer i alt	Beløb i kroner
Familiesamtaler ved sundhedsplejersker	60	60	-	120	34.000
Tovholderfunktion sundhedsplejersker (Fordelt ud på alle skolesundhedsplejersker, der finder disse børn.)	-	60	18	78	Egen ramme
Sundhedskoordinator fra Sundhed og Forebyggelse	-	82	6	88	Egen ramme
Studertermedhjælper fra Sundhed og Forebyggelse				178	25.000
Klinisk diætist fra Sundhed og Forebyggelse	20	20	6	46	Egen ramme
Motorikkonsulent fra C-BUR	6	6	6	18	Egen ramme
Familiebehandler fra Familiehuset	57	57	6	120	34.000
Kontingent til idrætsforeninger	-	-	-	-	12.000
I alt fra sundhedspolitiske initiativer pr. år					105.000
Kompetenceudvikling på tværs i alt for hele perioden					25.000

I alt fra sundhedspolitiske fra august 2015 – juni 2018 (105.000 x 3 + 25.000)

340.000